

**ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА**  
**кандидата на посаду ректора**  
**ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**  
**« ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ »**  
**професора**  
**БАЗАЛІЯ Валерія Васильовича**



## ШАНОВНІ КОЛЕГИ, СПІВРОБІТНИКИ І СТУДЕНТИ!

Сьогодні ми визначаємо майбутнє університету, шляхи розвитку, основні напрями діяльності, задачі які потребують особливої нашої уваги, концентрації зусиль, мобілізації творчого потенціалу науково-педагогічного колективу університету, співробітників і студентів.

Звіт ректора за п'ять років оприлюднений на сайті університету. Наші досягнення - це колективна робота всіх співробітників і студентів. Я вдячний вам за ефективну роботу, активну життєву позицію, яка дозволила нам отримати достатні результати, що відповідають вимогам діючого законодавства.

Хочеться зробити акцент на окремих досягненнях університету за останні п'ять років.

Проведено роботу щодо розширення переліку нових спеціальностей на факультетах. Загальна чисельність нараховує 16 спеціальностей із них 5 нових відкритих за останні роки.

Щороку всупереч складній демографічній ситуації, ми в повному обсязі виконували державне замовлення на підготовку фахівців аграрного профілю і залучали до навчання студентів на контрактній формі навчання за кошти фізичних і юридичних осіб. Так в цьому році до університету було подано 1828 заяв, що у порівнянні з 2015 р. на 39,6 % більше. Також у 2016 році до нашого навчального закладу на базі диплому молодшого спеціаліста вступило 185 особи, що на 120 осіб, або вдвічі перевищує набір минулого року. На 20 % проти 2015 року зросли показники зарахування на здобуття ступеню «магістр». Отже, нами правильно визначена стратегія профорієнтаційної роботи про що свідчать результати вступної кампанії.

Університет підтвердив IV рівень акредитації.

За останні п'ять років в університеті організовано і проведено 132 наукові конференції: з них – міжнародних - 21, всеукраїнських - 23. Укладено 25 договорів про науково-технічне співробітництво із зарубіжними ВНЗ/НУ, установами, організаціями. За результатами наукових досліджень створено та впроваджено у виробництво 164 види науково-технічної продукції. Отримано 111 охоронних документів, в тому числі – 65 патентів. За останні п'ять років співробітниками університету захищено 6 докторських та 28 кандидатських дисертацій.

Ефективність освітньої діяльності підтверджена впевненими досягненнями наших студентів на Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах, які стали переможцями та дипломантами. Сучасним досягненням та перспективним напрямом розвитку вважаємо співпрацю із європейськими університетами та надання можливості студентам приймати участь в програмі подвійних дипломів та одночасного навчання в престижних європейських вищих навчальних закладах. Цей фактор є надто значущим щодо вимог існування в сучасному науковому просторі.

Ми вдячні губернатору області Гордєєву Андрію Анатолійовичу та народному депутату Співаковському Олександру Володимировичу, які допомогли університету вирішити проблему автономного опалення та побудування власної твердопаливної котельні. Це надало можливість організації безперервного навчального процесу, згідно з графіком роботи. На сьогодні заплановано будівництво міні-заводу для переробки відходів рослинного походження власного виробництва (соломи зернових, стебел соняшника та ін.) для виготовлення пілетів, брикетів, які будуть використовуватись в котельні в якості пального.

Наші зусилля направлені на активізацію наукової діяльності, залучення науковців до участі в міжнародних грантах, це надає можливість отримання додаткових фінансових ресурсів. Науковці університету приймають участь в програмах Tempus і Erasmus.

Створення необхідних умов для науковців дають можливість захисту докторських і кандидатських дисертацій. Сьогодні університет має унікальний за складом колектив науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації. Ми вийшли на перше місце серед аграрних вузів за кількістю НПП вищої кваліфікації з розрахунку на 100 студентів. Пріоритетним завданням вважаю збереження науково-педагогічного колективу, наукових шкіл, розширення напрямів наукової та освітньої діяльності.

Реорганізація дослідного поля, створення на його базі відокремленого структурного підрозділу надасть можливість здійснення самофінансування і отримання додаткових коштів та створення в університеті Центру насінництва зернових і олійних культур. У останні роки студенти саме агрономічного факультету залучалися до сільськогосподарських робіт (сівба, збирання врожаю) як до виробничої практики. Студенти інших факультетів і викладачі виконували програму навчального процесу. Прийняття такого рішення стало можливим за рахунок запровадження сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур.

В університеті, як і в державі в цілому, відбуваються позитивні процеси демократизації відносин, існування різних точок зору, є можливість висловлювати власну думку і вносити відповідну пропозицію щодо удосконалення, оптимізації та покращення стану в окремих видах діяльності.

### **Стратегія подальшого розвитку університету**

Робота в університеті координується з Державною національною програмою "Освіта (Україна ХХІ століття)", яка вимагає широкого вибору форм освіти, а головне засобів навчання, які б відповідали освітнім запитам особистості, інтеграцію освіти з наукою і виробництвом; взаємозв'язок з освітою інших країн.

Основними напрямками діяльності університету вважаємо:

- підготовку фахівців різних ступенів освіти;
- підготовку та атестацію наукових, науково-педагогічних кадрів;
- поглиблення науково-дослідної роботи;
- активізацію культурно-освітньої, методичної, видавничої, фінансово-господарської, виробничо-комерційної роботи;

- розширення зовнішніх зв'язків.

Значно підвищується роль наукової діяльності у системі вищої освіти, яка включає виконання науково-дослідних робіт, підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Ми розуміємо, що сьогодні науково-дослідна робота є значущою компетентною підготовки фахівців високої якості і здійснюється науковими колективами, окремими вченими за договорами, контрактами, замовленнями, програмами, проектами. Для цього нам необхідно створювати наукові, науково-виробничі підрозділи, об'єднання, асоціації, технологічний парк, центр нових інформаційних технологій.

Важливим завданням подальшого розвитку є створення сприятливого середовища для підвищення ефективності використання наукового потенціалу співробітників університету, активний пошук альтернативних джерел фінансового забезпечення.

Сьогодні ми всі розуміємо, що підготувати фахівця згідно вимог сучасних стандартів освіти доволі складно. Але наш колектив розуміє, що адаптація студентів до реальних умов виробництва потребує нових підходів до організації навчального процесу, залучення роботодавців до розробки освітніх програм, вивчення реальних потреб аграрного виробництва в умовах глобалізації аграрного бізнесу. Для вирішення цих питань в університеті укладаються меморандуми з провідними установами, організаціями, передовими підприємствами про сумісну діяльність. Активізуються Центри практичної підготовки студентів з можливим наступним працевлаштуванням. Створюються навчальні віртуальні лабораторії для вирішення студентами конкретних завдань на окремих робочих місцях. Розширюється перелік спеціалізацій для поглибленого вивчення окремих аспектів спеціальності.

Пріоритетними напрямками визначено:

- прогнозування потреб регіону, галузей, системи добору і навчання талановитої молоді;
- оптимізація мережі вищих навчальних закладів та їх структури в Херсонській області, спрямована на розвиток навчальних закладів різних типів та здійснення ступеневої освіти. Завершено роботи щодо приєднання Каховського технікуму (с. Коробки) і училища рибної промисловості.
- створення умов для розширення можливостей громадян здобувати вищу освіту певного рівня за бажаною спеціальністю;
- розробка новітніх моделей різних рівнів вищої освіти з можливістю інтегрування в міжнародну систему освіти;
- організація навчання як безперервної науково-виробничої діяльності з найповнішим використанням наукового потенціалу університету;
- ефективність роботи кадрового потенціалу у навчально-виховному та науковому процесі, залучення до педагогічної діяльності талановитих учених академічних та галузевих науково-дослідних інститутів, провідних фахівців різних галузей виробництва і культури.

Для реалізації основних завдань і напрямів діяльності необхідно провести низку заходів:

- охоплення профорієнтаційною роботою не тільки випускників шкіл, а і випускників вищих навчальних закладів професійного спрямування – молодших спеціалістів. Досвід роботи 2016 року показав високу ефективність цього напрямку діяльності, що забезпечило залучення додаткового контингенту студентів для навчання за скороченим терміном. Слід посилити профорієнтаційну роботу шляхом залучення школярів до участі в наукових гуртках; творчих колективів до сумісних акцій з Центром культури та мистецтв ДВНЗ «ХДАУ»;

- проведення спортивних змагань на базі університету;

- розширення переліку нових спеціальностей цікавих як для молоді, так і для регіонального ринку праці. Це надасть можливість залучити більший контингент абітурієнтів та підвищити їх інтерес до навчання в нашому університеті;

- збереження й збільшення чисельності контингенту студентів, створення умов для їх особистого творчого розвитку, сприяння можливості реалізації здібностей, таланту. Потребує розширення й міжнародне співробітництво з Європейськими країнами та надання студентам можливості, одночасно з українським отримувати диплом європейського зразку. Партнерські відносини з університетом Польщі (м. Слупськ) дають надію на розширення ареалу міжнародної діяльності;

- з метою збільшення можливостей на ринку праці продовжити воєнну підготовку студентів, сприяти контактам студентів з роботодавцями.

#### **Інноваційно-наукова діяльність**

- активізувати науковців університету та сприяти їх участі в конкурсах наукових робіт для отримання міжнародних грантів, та участі в національних програмах за державним фінансуванням;

- залучати науково-педагогічних працівників до виконання сумісних науково-дослідних робіт з науковими установами та вищими навчальними закладами України;

- сприяти впровадженню завершених наукових розробок у виробництво;

- розробляти інноваційні проекти та залучати інвесторів для розвитку університету;

- удосконалювати систему заохочення щодо впровадження розробок співробітників університету в освітній процес та у виробництво;

- організовувати наукові конференції, семінари, дні поля на яких демонструвати досягнення науковців та результати їх досліджень.

#### **Інноваційно-освітня діяльність**

- побудова інноваційної системи організації освітнього процесу з урахуванням міжнародних стандартів;

- перегляд освітніх програми з кожної спеціальності, враховуючи нові стандарти освіти та нормативи планування;

- розробка структурно-логічних схем вивчення дисциплін, передбачених змістом кваліфікаційних вимог до підготовки фахівця за певною спеціальністю;

- складання вихідних знань і вмінь з кожної дисципліни освітньої програми з урахуванням напрямків майбутньої діяльності і вимог роботодавця;

- запровадження в університеті дистанційної форми навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій організації освітнього процесу;

- пошук нових форм взаємодії з відомими в Україні компаніями в різних галузях економіки країни з метою підвищення практичної підготовки студентів на виробництві;

- забезпечення освітніми програмами права студентів на вільний вибір дисциплін не менше 25% від загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для даного рівня вищої освіти та для формування особистої траєкторії навчання;

- організація самостійної роботи студентів із використанням сучасних педагогічних технологій та інформаційно-комунікаційних технологій в освіті;

- запровадження дуальної системи організації навчального процесу. Час вимагає активної співпраці з роботодавцями (стейкхолдерами), вивчення потреб виробництва, сучасних технологій, систем машин тощо. В зв'язку з цим пропонується створення Ради роботодавців з числа представників агрохолдингів, великих товаровиробників, наукових установ, які можуть проводити експертизи освітніх програм, з видачею сертифікатів про відповідність вимогам виробництва, пропонувати поглиблене вивчення цікавих та гострих для виробництва питань, організовувати реальну практичну підготовку із створенням лабораторій на виробництві, сприяти працевлаштуванню студентів;

- укладання угод з виробниками сільськогосподарської техніки може надати можливість ознайомлення студентів з сучасними машинами, проводити апробацію техніки на полях університету, організовувати виставки-ярмарки тощо;

- удосконалення системи менеджменту якості освіти згідно з стандартом ISO - 9001, удосконалення системи внутрішнього контролю якості освіти. Робота спеціального підрозділу університету дозволить контролювати не тільки якість підготовки студентів, але і якість роботи науково-педагогічних працівників. Тільки вимогливість кожного з нас до себе, до результатів своєї роботи дозволить стати університету конкурентоздатним в сучасному освітньому просторі. Програма удосконалення системи менеджменту якості освіти включає низку конкретних заходів і потребує участі в цій програмі і студентів, і викладачів;

- запровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, надання створеного в університеті науково-методичного забезпечення на електронних носіях в програмі Moodle надасть студентам можливість цілодобового користування і отримання необхідної інформації;

- забезпечення академічної мобільності студентів, викладачів, співробітників, яка ґрунтується на програмі обмінів із іноземними вищими навчальними закладами та співпраця в рамках нової програми ЄС

"Еразмус+", що об'єднала сім діючих європейських програм у сфері освіти, науки та спорту, зокрема "Темпус" та "Еразмус Мундус".

- надання кадрової підтримки відокремленим структурним підрозділам з метою створення умов для якісної підготовки студентів рівня молодшого бакалавра (технікуму) у вирішенні освітніх та виробничих питань на регіональному рівні;

- удосконалення системи безперервної освіти, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців, реалізація нової концепції «Навчання дорослих», стажування професорсько-викладацького складу в провідних вітчизняних та закордонних університетах, фірмах, підприємствах.

### **Виховна робота та розвиток студентського самоврядування**

Для розробки, запровадження і реалізації стратегії розвитку організаційно-виховного процесу університету необхідно:

- розробка стратегії розвитку виховного процесу університету, факультету, кафедри;
- вивчення, опрацювання та вдосконалення алгоритмів реалізації інновацій у виховному процесі;
- ознайомлення з передовим досвідом реалізації інновацій виховного процесу у інших вищих закладах освіти та за кордоном;
- здійснення підготовки та придбання сучасної науково-методичної літератури з питань інновацій у виховному процесі.

Очікується, що реалізація стратегії розвитку виховного процесу дозволить:

- забезпечити надійні багатofункціональні, прямі і зворотні зв'язки між всіма елементами навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи, що підвищить рівень їх керованості, результативність навчально-методичного і науково-методичного забезпечення;
- поліпшити основні показники якості та успішності навчання студентів;
- сформувати належний імідж структурних підрозділів (ЦКМ, профспілковий комітет, студентське самоврядування).

Особливу повагу викликає діяльність студентського самоврядування і студентського профкому. Ми вдячні за сумісну роботу, за те, що наші студенти є активними учасниками суспільного життя не тільки університету, області, але і в Україні. Своїми досягненнями, перемогами в олімпіадах, конкурсах наукових робіт студентів, видатними спортивними перемогами вони прославляють наш університет. За сприяння студентів університет занесений до Книги рекордів України в п'ятьох номінаціях.

Досить високий рівень знань демонструють студенти при проведенні Міністерством незалежного тестового оцінювання знань. Тестування студентів виявили окремі проблеми в підготовці, надали можливість скорегувати освітню діяльність і отримувати достойні оцінки за продемонстровані знання.

### **Соціально-економічний розвиток**

Складна економічна ситуація в державі, з одного боку, і безперервний процес розвитку науки й техніки – з іншого, вимагають нових підходів до

використання коштів загального фонду, а саме зменшення поточних видатків (наприклад, фонду оплати праці шляхом оптимізації комплектації груп, перегляду навантаження тощо) і збільшення видатків на розвиток матеріально-технічної бази університету.

Інфляційні процеси у державі обумовлюють зростання посадових окладів і подорожчання вартості товарів та послуг, що призведе до збільшення навантаження на спецфонд. Необхідно ширше та активніше залучати позабюджетні кошти (гранти тощо). Закупівля обладнання і витратних матеріалів можливе за рахунок спецфонду, збільшеного від надходжень за виконання наукових розробок.

В умовах чинного законодавства та демографічної ситуації можна очікувати зменшення контингенту студентів за державним замовленням, тому нам необхідно активізувати роботу по залученню студентів за контрактною формою навчання.

Навчання студентів-іноземців також може забезпечити наповнення спецфонду і позитивно впливати на конкурентоспроможність університету в цілому.

З метою зменшення навантаження на спецфонд, необхідно ще раз переглянути структуру університету.

Однією з основних вимог сьогодення є економне використання енергоресурсів, тому поставлено завдання запровадження енергозберігаючих технологій і режиму економії та встановлення лімітів споживання по всіх підрозділах в університеті. Адміністративно-господарській службі необхідно розробити заходи з економії енергоносіїв і контролю за їх виконанням всіма підрозділами університету.

Для реалізації всіх програм розвитку університету з дотримання вимог законодавства і запровадження норм Закону України «Про вищу освіту» слід забезпечити прозорість та колегіальність прийняття рішень, конкретне та обґрунтоване планування діяльності, спільну працю всього колективу та наполегливий пошук оптимальних рішень.

У разі обрання мене на посаду ректора

- гарантую працювати в межах права, обов'язків та відповідальності визначених законодавством і статутом університету;

- нести повну відповідальність за провадження освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в університеті, за результати фінансово-господарської діяльності, стан і збереження нерухомого та іншого майна університету;

- при прийнятті рішень забезпечувати прозорість і обґрунтованість;

- обіцяю щирю підтримку органам студентського самоврядування, залучення їх до удосконалення освітньо-виховного процесу, вирішення нагальних проблем студентства, організації дозвілля, створення належних умов проживання в гуртожитках;

- активно відстоювати незалежний і автономний статус університету.